

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 02 grudnia 2014 r.

PS-KNPS.431.6.42.2014.HS

**Pani
Danuta Szczepanik
Dyrektor
Miejskiego
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Oleśnicy
ul. Wojska Polskiego 13
56-400 Oleśnica**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 24, 29 września i 1 października 2014 r. na podstawie art. 22 pkt 8, art.126 i art.127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.) oraz § 5 rozporządzenia z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005r. Nr 61, poz. 543 ze zm.) zespół kontrolny w składzie: Helena Sławska – starszy inspektor wojewódzki – przewodniczący zespołu, Monika Broniszewska – starszy inspektor wojewódzki z Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przeprowadził kontrolę kompleksową w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Oleśnicy z zakresu zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej, realizacji zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym, realizacji zadań własnych gminy, realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej oraz realizacji wybranych zadań z art. 110 ust.1 ustawy o pomocy społecznej obejmującą okres od 1 stycznia 2013 r. do dnia kontroli.

W okresie objętym kontrolą funkcję Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej pełniła Pani Danuta Szczepanik, która z racji zajmowanego stanowiska jest odpowiedzialna za wykonywanie zadań w zakresie kontrolowanych zagadnień.

Podpisany w dniu 12 listopada 2014 r. protokół z przedmiotowej kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenił pozytywnie z nieprawidłowościami wykonywanie zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oleśnicy w kontrolowanym zakresie.

W trakcie kontroli stwierdzono, że osoby zatrudnione w Ośrodku na stanowisku Dyrektora i pracowników socjalnych, realizujące pracę socjalną w środowisku, posiadają wymagane ustawą kwalifikacje. Stwierdzono, że MOPS w Oleśnicy nie spełnia współczynnika zatrudnienia pracowników socjalnych w stosunku do liczby mieszkańców gminy określonego w art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, ponieważ na 36 635 mieszkańców (stan na dzień na dzień 31.12.2013 r.) zatrudnionych było 13 pracowników socjalnych. Mając na uwadze powyższe oraz wielorakość zadań, jakie realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, a w szczególności mając na względzie, jakość świadczonej pracy socjalnej na rzecz osób korzystających z pomocy Ośrodka koniecznym jest dostosowanie poziomu zatrudnienia do wskaźnika określonego w ustawie o pomocy społecznej.

Organ kontrolny podczas kontroli ustalił, że Gmina Miejska Oleśnica realizowała następujące zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust.1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 14, 15, 16, 16a, 17, 18, 19 i 20.

Zadania wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 7, 8, 9 i 12 nie były realizowane, gdyż w okresie objętym kontrolą nie były składane wnioski w przedmiotowym zakresie. W przypadku zadania z art. 17 ust.1 pkt 7 w trakcie czynności kontrolnych ustalono, że Dyrektor MOPS ma upoważnienie wydane przez Burmistrza Miasta Oleśnicy do wydawania decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na podstawie art. 54 ust.11 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Gmina realizowała także zadania własne dotyczące art. 17 ust. 2 pkt 1, 4 i 5. Natomiast zadania wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 2 i 3 nie były realizowane.

Ponadto stwierdzono, że Gmina Miejska Oleśnica realizowała zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej wynikające z art. 18 ust. 1, pkt 5 i 6 - w zakresie dożywiania osób zgodnie z ustawą z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” – Dz. U. Nr 267, poz. 2259 ze zm. oraz Uchwałą Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020. Nie realizowała natomiast pozostałych zadań wynikających z art.18 ust. 1 tj. pkt 3, 4, 7, 8 i 9 z uwagi na brak zgłoszeń w tym zakresie.

MOPS w Oleśnicy realizował również zadania wskazane w art.110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej tj. corocznie składał radzie gminy sprawozdania w pierwszym kwartale nowego roku za poprzedni rok z działalności Ośrodka, przedstawiał potrzeby w zakresie pomocy społecznej. Zgodnie z art.110 ust. 4 tj. MOPS koordynował realizację Oleśnickiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2009 – 2015 dla Gminy Miejskiej Oleśnicy, przyjętej w dniu 28 listopada 2008 r. Uchwałą Nr XXVII/164/2008 Rady Miasta Oleśnicy.

Dyrektor MOPS nie wytaczał powództwa o roszczenia alimentacyjne na rzecz mieszkańców Gminy (art.110 ust. 5 ustawy), gdyż nie występowała taka konieczność. Ponadto nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami (art.110 ust. 6 ustawy) z uwagi na brak zgłoszeń. Pracownicy w ramach pracy socjalnej udostępniają druki i udzielają informacji.

W toku kontroli sprawdzono pod względem merytorycznym, akta osób otrzymujących świadczenia w formie zasiłków okresowych, stałych, celowych, specjalnych zasiłków celowych oraz pomocy w formie usług opiekuńczych, zdarzenia losowego, pokrycia kosztów schronienia. Dokonano kontroli akt osób otrzymujących pomoc na podstawie ustawy z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” i Uchwały z dnia 10 grudnia 2013 r. jak również analizy dokumentacji osób ponoszących odpłatność za pobyt w Domach Pomocy Społecznej oraz osób, którym udzielono pomocy po zwolnieniu z zakładu karnego oraz którym sprawiono pogrzeb. Dokonano kontroli akt osób korzystających ze wsparcia w ŚDS.

Wydawanym decyzjom administracyjnym w zakresie przyznawania świadczeń na podstawie ustawy o pomocy społecznej był nadawany rygor natychmiastowej wykonalności.

Na sformułowanie oceny, oprócz powyższych ustaleń, wpływ miały również następujące nieprawidłowości:

1. brak spełnienia wskaźnika zatrudnienia pracowników socjalnych świadczących pracę socjalną w środowisku proporcjonalnie do liczby ludności Gminy,
2. niewłaściwe oznaczenie organu w decyzjach potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,

3. brak wskazania w decyzjach administracyjnych kwoty odpłatności strony za pobyt w domu pomocy społecznej w sytuacji, gdy osoba została umieszczona w placówce w trakcie trwania miesiąca,
4. rozbieżność w zakresie wskazywania dat dotyczących wszczęcia postępowania,
5. przyznanie zasiłku celowego na inny cel niż wynikało to ze złożonego przez stronę wniosku oraz przedłożonych akt sprawy,
6. brak zaświadczeń lekarskich bądź lekarza psychiatry lub lekarza neurologa lub zaświadczenia lekarza rodzinnego o stanie zdrowia i o braku przeciwwskazań do uczestnictwa w zajęciach domu.

W trakcie kontroli dokonano następujących ustaleń:

Stwierdzono, że w przypadku wydawanych decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej wskazywano niewłaściwy organ wydający te decyzje. Według zapisu art. 54 ust.11 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych „*wójt (burmistrz, prezydent) gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy może upoważnić kierownika ośrodka do pomocy społecznej do załatwiania spraw i wydawania decyzji w jego imieniu dotyczących potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej*”. W związku z powyższym organem właściwym zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych jest wójt, burmistrz, prezydent miasta, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy, a nie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oleśnicy.

W zakresie kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu:

- w skontrolowanych decyzjach administracyjnych dot. odpłatności strony za pobyt w domu pomocy społecznej brak jest wskazania faktycznej kwoty za pierwszy niepełny miesiąc jej pobytu w dps - w przypadku umieszczenia strony w dps w trakcie miesiąca.

W jednym przypadku w sprawie Nr 1 Z.C. w decyzji Nr MOPS 8121/451/2013 z dn. 24.07.2013 r. przyznano zasiłek na inny cel niż wynikało ze złożonego przez stronę wniosku oraz przedłożonych akt sprawy.

W decyzjach przyznających pomoc w formie specjalnych zasiłków celowych w sprawie Nr 2 (B.M.) w decyzji Nr MOPS 8121/23op/2014 z dn. 10.02.2014 r. i Nr 3 (A.M.) w decyzji Nr MOPS 8121/159/2014 z dn. 7.03.2013 r. i decyzjach przyznających pomoc w formie zasiłków okresowych w sprawie Nr 2 (A.M.) Nr MOPS 8123/151/2013 z dn. 21.10.2013 r. i Nr 4 (J.K.) w decyzji Nr MOPS/8123/79/2014 z dn. 7.07.2014 r. stwierdzono, że w wydawanych decyzjach administracyjnych pojawiły się rozbieżności dotyczące dat wszczęcia postępowania w zakresie przyznawania pomocy - inna data na wniosku, inna data na decyzji.

W przypadku dokumentacji w oparciu, o którą wydawane były decyzje kierujące osoby do korzystania z zajęć w Środowiskowym Domu Samopomocy stwierdzono niekiedy brak zaświadczeń lekarskich bądź lekarza psychiatry lub lekarza neurologa lub zaświadczenia lekarza rodzinnego o stanie zdrowia i o braku przeciwwskazań do uczestnictwa w zajęciach w domu.

Wydział Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przesyła do realizacji następujące zalecenie:

1. Mając na uwadze liczbę mieszkańców oraz ilość pracowników socjalnych realizujących pracę socjalną w terenie, doprowadzić do zatrudnienia pracowników socjalnych do poziomu określonego w art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej.
Podstawa prawna: art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.).
Termin wykonania: niezwłocznie.
2. W przypadku wydawania decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych prawidłowo dokonywać oznaczenia Organu

wydającego decyzję - właściwym dla wydania tej decyzji jest wójt (burmistrz, prezydent) gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy.

Podstawa prawna: art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

3. W przypadku ustalania odpłatności strony za pobyt w domu pomocy społecznej za niepełny miesiąc w wydawanych decyzjach administracyjnych wskazywać kwotę odpłatności od dnia umieszczenia w dps.

Podstawa prawna: art.107 kodeksu postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 267).

Termin wykonania: na bieżąco.

4. Podjąć działania zmierzające do usystematyzowania kwestii wskazywania identycznych dat w wydawanych decyzjach administracyjnych w zapisie o „rozpatrzeniu wniosku z dnia ...” z datą faktycznie widniejącą na składanych wnioskach.

Podstawa prawna: art.61 § 3 kodeksu postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 267 ze zm.)

Termin wykonania: na bieżąco

5. Pomoc w formie skierowania do uczestniczenia w zajęciach w Środowiskowym Domu Samopomocy przyznawać po przedłożeniu zaświadczenia lekarskiego, wydanego przez lekarza psychiatrę lub neurologa, o występujących zaburzeniach psychicznych oraz zaświadczenia lekarza rodzinnego o stanie zdrowia i o braku przeciwwskazań do uczestnictwa w zajęciach domu wraz z informacją o sprawności w zakresie lokomocji osób niepełnosprawnych fizycznie, a także orzeczenia o stopniu niepełnosprawności o ile takie osoba posiada.

Podstawa prawna: § 7.1, § 7.5, § 7.6 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy, art.107 ust.5d ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013r. poz. 182 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

6. Decyzje administracyjne dot. przyznawania świadczeń z pomocy społecznej sporządzać zgodnie z art. 107 § 1 k.p.a. W decyzji wskazywać cel na jaki przyznano pomoc zgodnie z wnioskiem strony.

Podstawa prawna: art. 107 § 1 k.p.a. (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 267 ze zm.), art.39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013r. poz. 182 ze zm.)

Termin wykonania: na bieżąco.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity z 2013r., Dz. U., poz. 182 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu.

W przypadku nie wniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tutaj Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Do wiadomości:

1. Pan Michał Kołaciński
Burmistrz Miasta Oleśnicy
Urząd Miasta Oleśnicy
Rynek-Ratusz
56-400 Oleśnica

2. a/a

Z up. WOJEWÓDZKI DOLNOŚLĄSKIEGO

Dorota Trzaskowska
Z GAB. WYKONTROLA
Wydział Polityki Społecznej